

Otázka: Ploštěnci

Předmět: Biologie

Přidal(a): TS

Triblastica= tři zárodečné listy,

Schizocelia- mezoderm, volně rozptýlené buňky, někdy parenchym

kmen Ploštěnci (Plathelminthes)

- bilaterálně (oboustranně) souměrní živočichové

- tělo: dorzoventrálně zploštělé, rozdělené na hlavu a trup

na povrchu- jednovrstevná pokožka z obrvených buněk, někdy žláznaté buňky tvořící hlen (ochrana těla)

cizopasnici někdy tvoří kutikulu= ochrana před hostitelem

pod povrchem- svalovina, s pokožkou tvoří kožně svalový vak

- trávicí soustava: vakovitá, někdy rozvětvená, někdy zarůstá (tasemnice)

začíná ústním otvorem → hltan → střevo (trávení) → vyvrhnutí zbytků ústním otvorem

trávení probíhá cyklicky

- dýchací soustava: není, dýchají celým povrchem těla

- cévní soustava: není, nemají srdce ani cévy, pro přenos látek se uplatňuje tekutina schizocelu

- vylučovací soustava: protonefridie = plaménkové buňky opatřené bičíky, pohyb bičíku → podtlak →

→ filtrace tekutiny → kanálkem vylučování z těla

- nervová soustava: centrální nervové ganglium (uzlina) = v hlavové části, z ní nervové provazce do těla

břišní provazce jsou zesílené, mezi nimi příčné spojky → žebříčková soustava

- smyslové orgány: oči = miskovité, světločivné buňky jsou v prohloubenině

chemoreceptory = vnímají kvalitu okolí

statocysty = vnímají polohu těla

- rozmnožovací soustava: složitá, jsou hermafrodité

♂ = mnoho varlat → chánové kanálky → chánovod → penis, ústí do pohlavní kloaky

♀ = dva nebo více vaječnicků → vejcovody → pochva, ústí do pohlavní kloaky

oplození vnitřní, vývoj přímo nebo přes larvičku,

vajíčka - pevný obal, žloutkové buňky = výživa

- výskyt: vodní prostředí, parazité způsobující závažná onemocnění

třída Ploštěnky (Turbellaria)

- vodní většinou draví živočichové
- velikost: od několika milimetrů po několik centimetrů
- velká schopnost regenerace
- na povrchu: řasinkový epitel a žláznaté buňky produkující sliz → umožnění pohybu
- uvnitř těla: svalovina- podélná, šikmá
- trávicí soustava: ústní otvor uprostřed na břišní straně

může tvořit Y nebo být vakovitá nebo rozvětvená

- zástupci: Ploštěnka potoční
- kopinatá hlava, světločivné skvrny
- vyskytuje se v čistých potocích na spodní straně kamenů

Ploštěnka mléčná

- bíle zbarvená
- ve stojatých a mírně tekoucích vodách

Maloustka podlouhlá

- ve stojatých sladkých vodách, rozmnožuje se nepohlavním

třída Motolice (Trematoda)

- vnitřní parazité
 - tělo: zploštělé, listovité, kryté kutikulou
- 2 přísavky- u ústního otvoru a na břiše
- velikost: několik milimetrů až centimetrů
 - složitý vývoj
 - zástupci: Motolice jaterní
 - velikost: 3cm
 - ve žlučových cestách jater u dobytka, živý se krví
 - mnoho vajíček→ do střev→ ven z těla→ do vody, obrvená larvička miracidium→
 - do dýchacího otvoru vodního plže→ cysta, malá larvička= redie (několik generací)→
 - změna v cercárii, ven z plže→ uchycení na vodní rostlině, vytvoří cystu→ snědení ovčí, cysta praskne a celý proces se opakuje

Motolice kopinatá

- velikost: max. 1cm
- přizpůsobena suchu
- hostitelem je suchozemský plž→ vytlačí ji z těla→ mravenec (v hlavě)→
- mravence sežere dobytek s trávou

Krevnička močová

- pohlavní dimorfismus

- ♂- 12mm velký, plochý, na vnitřní straně žlábek
- ♀- 21mm velká, žije v žlábků samečka

třída Jednorodí (Monogenea)

- ektoparazit, na jednom hostiteli
- zástupci: Žábrolíst ouškový
- napadá kůži a žábry ryb, způsobuje jejich úhyn

třída Tasemnice (Cestoda)

- endoparazit, hermafrodité
 - velikost: až 13 metrů
 - tělo: hlavička (Scollex)- kulovitá s přichytnými zařízeními (4 přísavky a věnec háčků/zářez)
- články (proglotidy)- až několik tisíc, uvnitř jen rozmnožovací orgány
- orgánové soustavy: není trávicí, není dýchací
 - vývoj: v jednom článku až 80 000 vajíček

poslední články se odtrhují a vycházejí ven z těla→ mezipřítel (členovec, kroužkovec,

obratlovec)→ vytvoří se larvička onkosfér, proleze stěnou střeva a s krví se přenesou do svalů

nebo jiných tkání→ vytvoří se boubel (klidové stádium s ochrannou vrstvou na povrchu)→

→ po sněžení člověkem se obal rozpustí, vychlípí se hlavička→ uchytí se ve střevě a začnou dorůstat články

- zástupci: Tasemnice dlouhočlenná
- přísavky a věnec háčků
- velikost: 2-3m a až 900 článků
- mezipřítel: prase

Tasemnice Bezbranná

- pouze přísavky
- velikost: 3-10m a až 2 000 článků
- mezipřítel: skot

Skulovec široký

- na hlavě má zářez
- velikost: 15m a až 4 000 článků
- mezipřítel: buchanka → ryba → člověk

1. [Ploštěnci, hlísti - maturitní otázka z biologie](#)
2. [Hlísti - maturitní otázka z biologie](#)
3. [Mnohobuněční živočichové - diblastica - triblastica](#)